

Infoblad

BORSTKANKER

Lymfoedeem

LYMFOEDEEM

Weefselvocht (lymfte) uit de armen wordt afgevoerd via de lymfeklieren in de oksel. Als de lymfevaten en lymfeklieren uit de oksel zijn verwijderd, kan dit de afvoer van weefselvocht bemoeilijken. Doorgaans is het lichaam in staat zich aan die nieuwe situatie aan te passen. Een deel van de behandelde vrouwen krijgt wel te maken met ophoping van vocht. De arm aan de kant van de geopereerde oksel wordt dan dikker dan normaal. Zo'n zwelling wordt **lymfoedeem** genoemd.

Het is belangrijk dat vóór de operatie de omvang van de arm waarin lymfoedeem kan ontstaan is gemeten. Na de operatie moet goed gecontroleerd worden of er veranderingen optreden die kunnen wijzen op lymfoedeem.

Na een schildwachtklierprocedure ontwikkelt 5 tot 7% van de patiënten lymfoedeem. Na een totale okselklieroperatie is het risico dat lymfoedeem ontstaat meer dan 10%. Als daarnaast de oksel ook is bestraald, bedraagt dit risico 20 tot 30%. Is de oksel alleen bestraald, dan is er 5% risico om lymfoedeem te krijgen. Soms treedt lymfoedeem al snel na de behandeling op. Sommige mensen krijgen er pas jaren na de behandeling last van.

Aandachtspunten bij het verkleinen van het risico op lymfoedeem:

- Een zware borstprothese kan de lymfevaten boven het sleutelbeen dichtdrukken. Soms zijn die vaten de enige die lymfe uit het geopereerde gebied afvoeren. Kies in dat geval, indien mogelijk, voor een lichtere prothese.
- Voorkom wondjes. Loopt u een wondje op, maak het dan schoon met een desinfecterend middel.
- Voorkom langdurige overbelasting van de arm aan de geopereerde kant, zoals het lang dragen van een zware tas.
- Voorkom verminderde afvoer van lymfe, onder andere door geen knellende kleding of sieraden te dragen.
- Leg uw arm hoger als u voor langere tijd zit of ligt. Dit vergemakkelijkt de lymfe-afvoer.
- Als u lang gaat lopen, is het goed om uw arm af en toe omhoog te brengen.

- Blijf in beweging en gebruik uw arm zo normaal mogelijk.
- Laat geen bloeddruk meten aan of prikken in de arm aan de geopereerde kant.

Als u toch klachten krijgt, is het belangrijk dat u uw arts goed informeert.

Behandeling van lymfoedeem bestaat uit een combinatie van verschillende behandelmethoden. Welke therapie of combinatie van behandelingen wordt ingezet, hangt af van de ernst van het lymfoedeem en van uw belastbaarheid.

PWF

| Scharlooweg 52 |

| T: 461 1998 • 461 0108 |

| E: info@spwfcuracao.org |